

Plan mot diskriminering och kränkande behandling för NEO sektor vid Gislaveds Gymnasium för läsåret 2021/22

Verksamhetsformer som omfattas av planen

NEO-sektorn: Naturvetenskapligt program, Barn- och fritidsprogrammet, Vård- och omsorgsprogrammet samt Estetiska programmet.

Ansvarig för planen

Selma Telo, rektor

Planen gäller från

19 augusti 2021

Planen gäller till

1 juni 2022

Planen ska utvärderas

31 maj 2022

Elevernas delaktighet

En dialog har förts med eleverna inom sektorn.

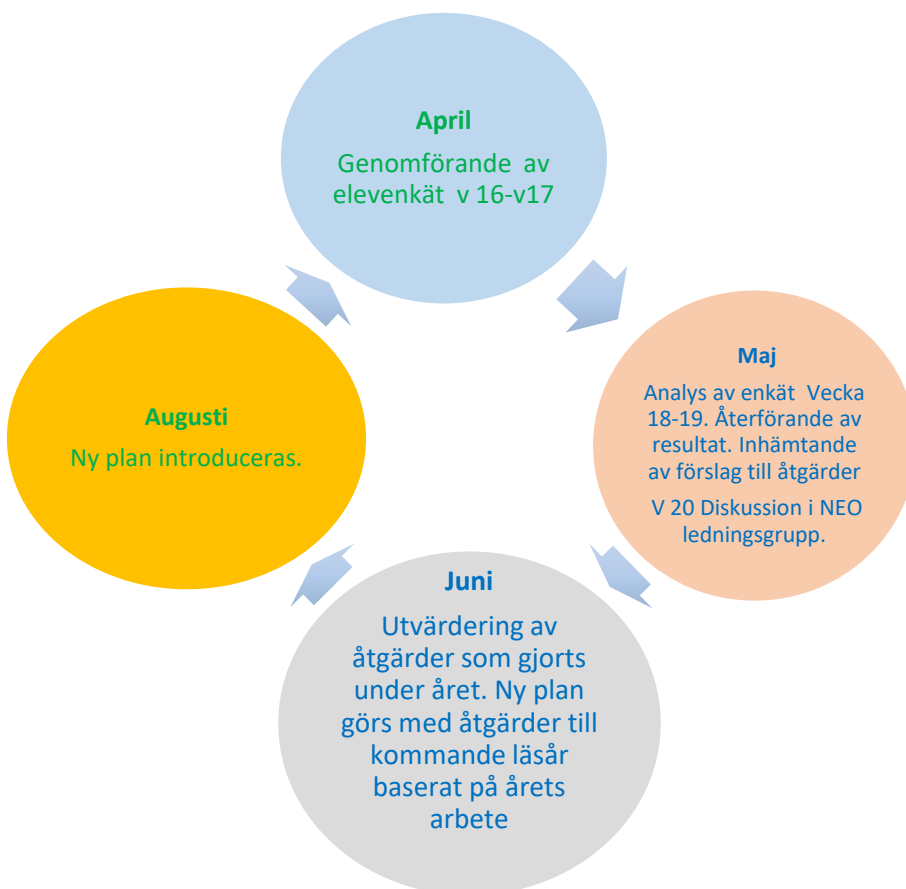
Vår vision

Samtliga, både elever och personal på Gislaveds Gymnasium skall känna sig trygga och bemötas med respekt. Ingen skall bli utsatt för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling av personal eller elev (Skollagen 2010:800 och Diskrimineringslagen 2008:567).

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva åtgärder och ha tydliga rutiner.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer.

ÅRSHJUL

Förankring av planen

Planen diskuteras med elever under lotstid. Rektor och annan skolpersonal informerar föräldrar och vårdnadshavare under föräldramöten. Planen finns på skolans hemsida och i elevhäftet som delas ut i årskurs 1.

Begreppsförklaringar

Diskriminering förutsätter någon form av maktförhållande därför är det i vårt fall endast personal i skolan som kan göra sig skyldig till diskriminering. När elever utsätter varandra, eller personal benämns det trakasserier alternativt kränkande behandling.

En förenklad beskrivning av lagens definition av diskriminering är att någon missgynnas eller kränks av någon som har någon form av maktposition över denne. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna

- **kön**
- **könsidentitet eller köns uttryck**
- **etnisk tillhörighet**
- **religion eller annan trosuppfattning**
- **funktionsnedsättning**
- **sexuell läggning**
- **ålder**

Diskriminering kan ske på olika sätt. Med **direkt diskriminering** menas att elev behandlas sämre än andra elever, Om skolan tillämpar en bestämmelse som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev kallas det för **indirekt diskriminering**.

Trakasserier är uppträdanden som kränker en persons värdighet baserat på någon av diskrimineringsgrunderna. När trakasserier är av sexuell art kallas det för **sexuella trakasserier**. Det kan handla om tafsningar, skämt, förslag, blickar, visslingar, sexuella anspelningar i form av ljud eller kommentarer, ovälkomna beröringar eller sexuell jargong.

Kränkande behandling är uppträdanden som kränker en persons värdighet utan att det finns ett samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera individer. Det kan ske vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Trakasserier och kränkande behandling kan grovt sett delas in på följande sätt:

- 1) Fysiska (t.ex. slag, knuffar, tafsningar)
- 2) Verbala (t.ex. skämt, hot, att bli kallad för något homofobiskt, rasistiskt, sexistiskt)
- 3) Psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- 4) Text eller bilder (t.ex. klotter, lappar, sociala medier)

Förbud mot repressalier

Den som har anmält diskriminering eller har påtalat att en utbildningsanordnare bryter mot lagen har ett lagskydd mot att bli bestraffad, det vill säga utsatt för repressalier. Skyddet gäller även när någon har medverkat i en utredning enligt diskrimineringslagen alternativt avvisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier.

Repressalier kan till exempel vara

- sämre betyg
- trakasserier i undervisningen
- hot om våld
- annan ogynnsam behandling.

www.do.se

Kartläggning av nuläget

Skolledning, personal och elever har involverats i flertalet observationer av arbets- och den psykosociala miljön. Genom skoljour och elevhälsoteam får vi en samlad bild av klimatet på skolan. Elevenkäten har analyserats och ligger till grund för innevarande års arbete.

Många kränkande situationer uppstår genom sociala medier, s.k. nätmobbning. Dessa situationer är svåra att hantera eftersom de sträcker sig utanför skolan. Det sker mycket i det fördolda, men vi får en fingervisning om det som sker genom elevenkäten och i samtal med elever. Diskussioner om detta förs kontinuerligt på lotstid.

Utvärdering

Av utvärderingen framgick att planen behöver aktualiseras med jämna mellanrum så att det inte blir en pappersprodukt. Den nya planen kommer att utvärderas av sektors ledningsgrupp som kommer att inhämta synpunkter från såväl personal som elever.

För att göra eleverna ännu mer delaktiga i arbetet kring likabehandlingsplanen har eleverna i slutet av läsåret 2020/2021 besvarat en enkät. Syftet med enkäten var att undersöka hur likabehandlingsarbetet som bedrivits under läsåret har förankrats hos eleverna. Har eleverna fått del av planen och dess syften? Enkäten inriktas på hur eleverna uppfattar kränkande behandling och om de upplevt att de eller andra har blivit illa behandlade under det gångna året. Enkätfrågor formuleras så att de både undersöker *förståelsen* av och *handlingsberedskapen* inför kränkande behandling. Syftet med frågorna var inte enbart att kartlägga resultatet med likabehandlingsarbetet utan de skulle också användas som grund för kommande åtgärder.

Läsårets plan skall utvärderas 31 maj 2021 .

Arbetsgång för främjande och förebyggande insatser läsåret 2021/2022

I arbetet med likabehandlingsplanen använder vi sedan 2017/2018 en elevenkät som vanligtvis besvaras av eleverna i slutet av läsåret. Syftet är att undersöka hur likabehandlingsarbetet som bedrivits under läsåret har förankrats hos eleverna. Har eleverna fått del av planen och dess syften? Enkäten inriktas på hur eleverna uppfattar kränkande behandling och om de upplevt att de eller andra har blivit illa behandlade under det gångna året. Enkätfrågor formuleras så att de både undersöker *förståelsen* av och *handlingsberedskapen* inför kränkande behandling. Frågorna har formulerats med uttrycket "illa behandlad" för att samla både kränkande och diskriminerande händelser under ett uttryck som också har en koppling till vardagspråket.

Syftet med frågorna var inte enbart att kartlägga resultatet med likabehandlingsarbetet utan de skall också användas som grund för kommande åtgärder. Resultatet diskuteras i arbetslagen och tillsammans kommer lärarna överens om vilka specifika åtgärder som behöver göras under läsåret. Med den grunden går lotsen/lotsarna och genomför det som gäller just den egna klassen. Till detta arbete har en materialbank tagits fram (se nedan). Arbetet kan också bedrivas ämnesöverskridande. Alla metoder och åtgärder förankras i programarbetslagen.

Enkäten

På första frågan, "*Vet du vad som menas med kränkande behandling*" svarar 97 % ja och 23% nej. Andra frågan lyder "*Kan du upptäcka och förstå om någon behandlas illa*", 98% svarar ja och 2 % nej. Den tredje frågan "Har du möjligheter och strategier att göra någonting om du skulle upptäcka att någon behandlas illa"? 95 % svarar ja, 5 % nej. Många kommentarer handlar om hur man som elev ska kunna stoppa något som redan pågår, d.v.s. vilka strategier man ska använda. Flera elever menar att man använder olika strategier, mycket beroende på situationen. Väldigt många elever svarar att de tar kontakt med skoljournen, lotsen eller någon lärare som de har förtroende för.

Fjärde frågan handlar om eleven upplevt att hen eller någon annan blivit illa behandlad under det gångna läsåret. I år uppger 28 % av eleverna att de antingen själva upplevt eller sett att någon annan blivit illa behandlad i något avseende, på grund av kön, könsidentitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet religion eller funktionsnedsättning, ålder eller någonting annat.

Av de 28 % har 45 % sagt att de har blivit illa behandlade eller sett någon annan bli illa

behandlad p.g.a. etnisk tillhörighet 10 % p.g.a. religion % 30 pga kön p.g.a. 10 %könsidentitet. Resten har inte angett orsaken.

Den femte och sista frågan om det finns något område inom likabehandling som eleven skulle vilja att skolan sätter fokus på.

Jämlikhet

Sexism

HBTQ frågor

Rasism

Feminism

Kränkning och mobbning på internet och sociala medier

Arbetet i klasserna

Lotsarna ska se till att elever får bearbeta samtliga kategorier av kränkande behandling, på grund av kön, könsidentitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning och ålder. Detta sker framförallt på lotstid, men även i ämnen så som samhällskunskap, religion, svenska/svenska som andra språk, etik och människans livsvillkor. Matrialbanken kan vara till stor hjälp. I slutet av läsåret skall arbetet utvärderas men en kort enkät.

Rutiner för akuta situationer

Skoljouren består av två personer vars uppdrag är att vistas i skolans lokaler. Det innebär att det alltid finns någon att vända sig till om problem skulle uppkomma. Skoljouren för samtal med elever om konflikter uppstår.

All personal som får kännedom om att någon elev blivit utsatt för kränkande behandling skall rapportera detta till elevens rektor. Rektor kontakter lots och elevhälsopersonal. Lots ansvarar för att föräldrakontakt upprättas och att en utredning görs. Eftersom rektor träffar elevhälsoteamet en gång i veckan finns alla möjligheter att följa vad som gjorts och återkoppla till de som ärendet berör.

Handlar det om att elev kränkts av personal skall även detta skyndsamt anmälas till rektor som initierar en utredning och en åtgärdsplan.

I fall där elev kränker elev och där personal kränker elev skall dokumentation upprättas. Rektor är ansvarig för att processen följer de här uppsatta reglerna.

Personal som elever, vårdnadshavare och lärare kan vända sig till

En elev som känner sig utsatt eller en vuxen som reagerar över en elevs utsatthet kan vända sig till någon av följande personer. Det är viktigt att eleven/den vuxne kan vända sig till någon som han eller hon har förtroende för.

Selma Telo	Rektor	0371-819 21	seltel@edu.gislaved.se
Ulla Bergqvist	Skolsköterska	0371-819 11	ulla.bergqvist@edu.gislaved.se
Marie Norlin Angerd	Kurator	0371-819 12	marie.norlin.angerd@edu.gislaved.se
Karin Lundemark	Skolsköterska	0371-81874	karin.lundemark@edu.gislaved.se
Elevens lots			

Rutiner för att utreda och åtgärda

- när elev kränks av andra elever
- skall anmälas skyndsamt till elevens rektor
- rektor kontakter lots och elevhälsoteam
- rektor upprättar i samråd en plan för utredning

- lots ansvarar för kontakt med vårdnadshavare
- rektor upprättar åtgärdsplan - med stöd av ex. skoljour, elevhälsoteam, socialtjänst, polis, etc.

- **när elev kränks av personal**

- skall anmälas skyndsamt till elevens rektor
- rektor ansvarar för att kontakta gymnasiechef och huvudman
- Rektor skall skyndsamt påbörja en utredning tillsammans med de professioner som behövs. Utifrån kartläggningen fattas beslut om vilka åtgärder som bör vidtas. Dokumentation görs löpande av rektor.
- Om rektor efter utredning kommer fram till att en kränkande behandling förekommit ska denne kontakta HR center. Utifrån ärendets art tas det upp för bedömning vilka åtgärder ska vidtas.
- Båda parter ska beredas möjlighet till samtal med varandra, detta samtal kan ske tillsammans med i fallet lämpliga parter, t ex föräldrar, lotsar, elevhälsan eller annan representant.
- rektor ansvarar för att föräldrakontakt upprättas
- rektor ansvarar för att en åtgärdsplan upprättas

Uppföljning

Rektor ansvarar för att i samråd med lots följa upp ärendet och att det dokumenteras. Berörda parter har involverats i arbetet.

Ansvarsförhållande

All personal ansvarar för att planen implementeras på ett bra sätt i verksamheten.

Personal på skolan ansvarar för att omgående rapportera till rektor om man fått kännedom om att en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling.

Rektor, lots och elevhälsoteamet tar ansvar för att en plan upprättas, genomförs och utvärderas, samt att eleven får allt det stöd som den behöver.

Materialbank för likabehandlingsarbetet

- **Stå upp för de tysta** – film på mediacenters
- **Vår digitala planet i fokus: Nätmobbning**– film på mediacenters.
Lärohandledning - (finns hittas i en flik på filmsidan). **Mediacenters**
- **Mitt perspektiv: Homofobi** Lärohandledning finns (hittas i en flik på filmsidan)
- **Perspektiv på världen : Mänskliga rättigheter - hbtq-rättigheter**
Lärohandledning finns (hittas i en flik på filmsidan). **Mediacenters**
- **Mitt perspektiv: Rasism** Lärohandledning – finns (hittas i en flik på filmsidan)
- **Härskarna ibland oss** – tillgängligt via mediacenters. En serie i åtta korta avsnitt som i dramatiserad form vill ge kunskap om och förståelse för vad härskarteknik är. Serien vill ge gymnasieungdomar möjlighet att reflektera, diskutera, ta ställning och lära sig hantera situationer då de utsätts för härskarteknik. Lärohandledning – finns hittas i en flik på filmsidan. **Mediacenters**
- **Mitt perspektiv: Sexuella trakasserier** Lärohandledning – finns (hittas i en flik på filmsidan) **Mediacenters**
- **Medan vi såg på - att utmana en sexistisk kultur** Lärohandledning – finns (hittas i en flik på filmsidan). **Mediacenters**
- **PK-mannen** : tillgängligt via mediacenters. Programserien handlar om olika frågor som rör normer och identitet. Varje avsnitt behandlar ett eget tema. Lärohandledning – finns hittas i en.
 - Avsnitt 1 handlar om mansnormen, vad som är macho.
 - Avsnitt 2 handlar om normbrytande funktionalitet, hur vi ser på funktionsnedsättningar.
 - Avsnitt 3 handlar om etnicitet, hudfärg och vem som är “svensk”.
 - Avsnitt 4 handlar om heteronormen och sexuell identitet.
 - Avsnitt 5 handlar om kroppsideal samt tjejers framställning i media.
 - Avsnitt 6 handlar om könsidentitet, hur vi definieras i relation till vårt kön.

Normer och värden

Se korta filmer...

UR SKOLA: Om det var du...3- 5 min

Hur hade du själv reagerat? Och varför? I åtta så kallade "dramastarters", kortfilmer som kan användas för att sätta igång diskussioner, lyfts frågeställningar kring värdegrund och etiska dilemman. Ämnen som berörs är gruppsyck, ansvar och könsroller.

Arbeta med tillhörande material (UR SKOLA)

Enkät **Likabehandlingsarbetet**

Klass_____

Ringa in Ja eller Nej. Kommentera gärna dina svar.

1. Vet du vad som menas med kränkande behandling?

Ja

Nej

Kommentera ditt svar:

2. Kan du upptäcka och förstå om någon behandlas illa?

Ja

Nej

Kommentera ditt svar:

3. Har du möjligheter och strategier att göra någonting om du skulle upptäcka att någon behandlas illa?

Ja

Nej

Kommentera ditt svar:

4. Har du under det gångna läsåret upplevt att du eller någon annan blivit illa behandlad på grund av...

... kön?

... könsidentitet eller sexuell läggning?

... etnisk tillhörighet?

... religion?

... funktionsnedsättning?

... ålder?

... något annat?

Kommentera ditt svar:

5. Finns det något område inom likabehandling som du skulle vilja att skolan sätter fokus på?